

Diputació de Barcelona
Diputació de Girona

**Pla especial de protecció del
medi natural i del paisatge del
Parc del Montseny**

**MEMÒRIA
DE L'INVENTARI
DEL PATRIMONI CONSTRUÏT**

abril 2008

equip redactor
Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial
Àrea d'Espais Naturals. Diputació de Barcelona

ACLARIMENT

La documentació gràfica i escrita que conforma aquest Pla especial va ser tancada i datada l'abril de 2008. Tanmateix, amb posterioritat s'han modificat alguns continguts per tal d'incorporar les esmenes derivades dels informes del Consell de Protecció de la Natura i de la Secretaria de Estado de Defensa del Ministerio de Defensa (recollides a l'*Informe tècnic–jurídic dels informes i al·legacions*, de juliol de 2008). Per tant, malgrat la data, la documentació del Pla està actualitzada a juliol de 2008.

1. Introducció

L'inventari del patrimoni construït del Parc del Montseny¹ ha estat elaborat per l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial de l'Àrea d'Espais Naturals, amb el suport tècnic del Parc del Montseny.

És un cens de totes les construccions existents incloses dins l'àmbit del present Pla especial². Mostra l'estat actual del patrimoni construït del Montseny. S'han exclòs d'aquest inventari tots aquells elements naturals (arbres, coves, salts d'aigua, etc.), encara que puguin tenir valors naturals o fins i tot culturals —haver estat escenari de fets històrics o ser referent cultural glossat o esmentat en textos literaris—, s'entén que han de ser recollits en altres inventaris i/o catàlegs. Tampoc no s'han inclòs objectes mobles o altres manifestacions del patrimoni cultural així com els elements d'obra civil de vialitat amb l'excepció dels ponts.

El present inventari té dues finalitats, d'una banda ser document d'informació i d'anàlisi del Pla especial i d'altra banda eina de gestió del parc. Aquesta doble vessant queda reflectida en el disseny de la fitxa tipus —idèntica per a cada construcció— i en les dades que s'hi recullen.

Com a document del Pla especial l'inventari classifica les construccions en grups basats amb les determinacions de la Llei d'urbanisme³ pel sòl no urbanitzable, tant pel que fa a usos com a les edificacions. Aquests grups tenen un reflex en la normativa del Pla especial, hi queden definits en article 60 i regulats en els articles posteriors. Tanmateix aquests grups de classificació han estat pensats, també, per a fer de l'inventari una referència en l'elaboració dels catàlegs de masies i cases rurals o dels catàlegs de béns protegits, previstos en l'esmentada llei, així com d'altres catàlegs del patrimoni com els de béns d'interès cultural o urbanístic, previstos en la Llei del patrimoni cultural català⁴, tots ells d'àmbit municipal. Aquestes lleis preveuen que tots els municipis hauran de tenir el seu patrimoni catalogat, tant de les masies i cases rurals com dels béns del patrimoni cultural protegit. L'inventari, pel fet de ser un cens de totes les construccions existents dins de l'àmbit del Pla especial, també recull la resta d'edificacions que no tenen, ni tindran, cap protecció. Les esmentades edificacions, pel que fa a les llicències d'obres, d'activitats i/o de legalització, s'hauran d'ajustar a les regulacions de la normativa del Pla especial i aquelles que no s'hi puguin ajustar quedaran fora d'ordenació o amb volum i/o ús disconforme.

Com a eina de gestió l'inventari ha de mostrar, de la manera més completa possible, les característiques de les construccions dintre de l'àmbit en qualsevol moment, per aquest motiu les dades s'hauran d'anar actualitzant i completant periòdicament tant per corregir possibles errades o mancances, com per revisar aquelles dades més variables en el temps, com l'ús, l'estat de conservació, els serveis o l'accessibilitat. Sovint les diverses edificacions d'una mateixa finca o d'un mateix recinte pertanyen a propietaris i/o problemàtiques diferents, amb la finalitat de facilitar la gestió del Parc s'han elaborat fitxes independents per a cada edificació encara que en alguns casos formarien part d'un conjunt en una altra mena d'inventari, aquest és el cas dels conjunts d'interès patrimonial, d'algunes masies amb edificacions annexes, d'edificacions incloses dins d'un únic recinte de càmping, d'edificacions residencials, d'equipaments o de dotacions i serveis. El present document ha incorporat, respecte el document de l'aprovació inicial, nous camps en la fitxa tipus on es reflecteixen les edificacions que es relacionen i entre elles es fa constar quina és la principal. S'han incorporat els jaciments que ha sol·licitat el Departament de Cultura i Mitjans de

En el text de la Memòria de l'inventari s'utilitzen les formes abreujades següents:

¹ Inventari per referir-se a Inventari del patrimoni construït del Parc del Montseny

² Pla especial per referir-se a Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc del Montseny.

³ Llei d'urbanisme per referir-se a al Decret Legislatiu 1/2005, Text refós de la Llei d'urbanisme.

⁴ Llei del patrimoni cultural català per referir-se a la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català.

dades administratives, jurídiques, cadastrals, urbanístiques, de protecció del medi natural i del patrimoni construït obtingudes a partir de la consulta, als municipis corresponents o a la Generalitat, de documents administratius i dels planejament aprovats.

Cada construcció inventariada s'identifica pel **NÚM. DE REFERÈNCIA** i per la **DENOMINACIÓ** totes les fitxes han de tenir plens aquests camps. El primer és el codi d'inventari atribuït a cadascuna d'aquestes fitxes, és un codi numèric format per cinc xifres corresponents al codi INE (Institut Nacional d'Estadística) del municipi al qual pertany i tres xifres més que indiquen el número d'ordre dins de cada municipi començant per 001, no són correlatives ja que en alguns casos a mida que s'ha anat avançant en la definició de l'àmbit del Pla especial, s'ha ajustat la delimitació i ha implicat que algunes construccions, que ja tenien identificador, hagin quedat excloses de l'àmbit normatiu del Pla especial. Aquest número de referència es correspon a la numeració de la sèrie de plànols d'ordenació O-4 *Àmbit territorial del Pla, ordenació i estructura del territori i àrees de gestió*. El camp **GRUP DE REFERÈNCIA** només s'omple quan una edificació forma part d'un conjunt d'edificacions relacionades i es compon del número de referència i la denominació de l'edificació principal del grup. En les **FITXES RELACIONADES** es fa constar la llista de tots els números de referència de les corresponents fitxes relacionades, el primer número de la llista és el del grup de referència.

En la **DENOMINACIÓ** hi consta el nom, si les edificacions pertanyen a un grup, en general, s'hi afegeix algun identificador comú. En **ALTRES DENOMINACIONS** s'hi afegeix, si n'hi ha, alguna altre nom o variant pel qual se la coneixi. La fotografia complementa la identificació.

Les construccions es localitzen pels camps de **COMARCA**, **MUNICIPI** i **LOCALITZACIÓ** la localització més precisa és la indicada per les coordenades X=, Y=, Z=, s'han obtingut amb GPS o sobre la base cartogràfica georeferenciada, totes les fitxes les han de tenir. Els camps de **FINCA** i **INDRET** i el **PLÀNOL DE SITUACIÓ** a escala 1/5000 complementen la localització i descripció (no sempre hi ha dada). En l'esmentat plànol hi consta el número de referència propi i el de les construccions més properes, el camp de **SITUACIÓ** amplia aquest grup d'informació fent una descripció de com s'hi arriba.

La **CLASSIFICACIÓ INVENTARI** indica en quin dels grups –descrits en l'article 60 de la normativa— s'ha inclòs la construcció corresponent de la fitxa. Totes les fitxes han de tenir aquest camp ple. S'han establert els següents grups:

- a) *Masies i cases rurals*
- b) *Altres habitatges*
- c) *Explotacions agràries o Edificacions pròpies d'explotacions agràries*
- d) *Explotació de recursos naturals o Edificacions pròpies d'activitats d'explotació de recursos naturals*
- e) *Edificacions d'interès patrimonial*
- f) *Equipaments*
- g) *Dotacions i serveis propis del Parc*
- h) *Altres establiments hotelers*
- i) *Càmpings*
- j) *Altres restaurants*
- k) *Edificacions residencials*
- l) *Serveis tècnics i estacions de servei*
- m) *Elements d'interès patrimonial*
- n) *Ruïnes*
- o) *Altres construccions*
- p) *Instal·lacions d'interès per a Defensa*

L'elevat nombre de fitxes de l'inventari ha fet necessari crear grans grups de classificació que permetin extraure tots aquells registres (fitxes) de característiques similars i donar-los un tractament específic, tant per aplicar determinada normativa o mesures de gestió diverses, com per endegar altres tramitacions posteriors (inclusió en catàlegs, declaracions

de protecció del patrimoni, etc.). Aquests grups s'han format considerant preferentment la tipologia edificatòria –tenint en compte les característiques específicament constructives i/o arquitectòniques en el seu aspecte actual— tanmateix l'aplicació d'aquest criteri s'ha hagut d'adaptar a la utilitat dels grups, esmentada anteriorment, ja que en alguns casos és difícil destriar l'edificació de l'ús pel qual han estat construïdes, i s'ha hagut d'admetre una certa superposició entre el criteri de classificació atenent la tipologia edificatòria i el de l'ús. Tant en el grup dels **Equipaments** com en el de les **Dotacions i Serveis propis del Parc** no es pot parlar d'una tipologia edificatòria clara, específica per aquests grups, i en canvi és molt més clara la seva funcionalitat. La complexitat d'organitzar totes les construccions ha implicat incorporar alguns matisos més en els criteris de classificació, així doncs s'ha introduït el concepte de titularitat pública per seleccionar allò que s'ha considerat **Dotacions i Serveis propis del Parc** i el de la qualificació urbanística pels **Equipaments**. Aquelles edificacions que pertanyen a un conjunt es classifiquen en el mateix grup i la diferenciació s'introdueix en els camps de tipologia i ús.

El grup de **Masies i cases rurals** s'ha anomenat d'aquesta manera en referència als articles 47 i 50 del decret legislatiu 1/2005, text refós de la Llei d'Urbanisme. Aquest grup té la finalitat de facilitar l'elaboració dels catàlegs municipals previstos en l'esmentat article 50. Les edificacions incloses en aquest grup han estat seleccionades d'entre tot el conjunt de l'inventari per les seves característiques tipològiques, sense cap mena de valoració. Aquestes edificacions són susceptibles de ser incloses en catàlegs del municipis corresponents, si compleixen els requisits generals establerts en al Llei i els específics que pugui determinar cada municipi segons les característiques locals. És el grup més nombrós i s'ha considerat preferent respecte la resta de grups, és a dir, quan una edificació pugui pertànyer a varis grups queda inclosa preferentment en aquest.

Els criteris per formar part d'aquest grup es basen en les definicions contrastades⁵ de masia i de casa rural. S'entén per masia una casa de camp adscrita a una finca rústica, que té bosc, pastures i/o terres de conreu, generalment té varies dependències, sovint es considera que la masia és l'edificació principal d'una explotació agrària anomenada mas. S'entén per casa rural un edifici de camp (en oposició a urbà) destinat a servir d'habitació humana, en principi és un concepte més genèric, però si camp és un terreny fora poblat, conreu, bosc, etc., és a dir allò que és genuïnament no urbà, es pot convenir que són dos conceptes gairebé sinònims. Es pot matisar que un molí amb habitatge pel moliner és típicament rural i no és masia ja que en principi no té perquè estar adscrit a una explotació agrària i en canvi un habitatge d'estiueig no és necessàriament rural, ja que pot estar perfectament dins de la població i seguir tenint les mateixes característiques i funcionalitat.

Finalment s'ha d'afegir que més enllà de la definició filològica, la *masia catalana* és una tipologia arquitectònica resultant d'una evolució al llarg dels segles de la manera d'organitzar i de construir l'explotació agrària. Hi ha una coherència entre els diferents elements estructurals, funcionals i representatius que en diverses variants segons la zona, el lloc, el clima, els materials autòctons, mida i tipus d'explotació permeten reconèixer una masia com a tal. En canvi no es poden considerar masies aquelles que han sofert una transformació tant gran –per adaptar-se a un nou ús, per adequar-se a la modernitat o qualsevol altra raó— o han estat enderrocades i fetes de nou i han perdut l'essència d'allò que defineix la masia i no es reconeixen ni la fisonomia ni l'estructura originals malgrat puguin conservar o reproduir els elements més superficials o folklòrics generalment aliens a l'edificació originària.

Havent aclarit això, val a dir que pot haver-hi edificacions que tinguin valors d'interès patrimonial –mereixedores d'alguna mena de reconeixement— i no estiguin incloses en aquest grup ja que, segons els criteris argumentats anteriorment, no podran formar part dels catàlegs de masies i cases rurals.

⁵ Procedents dels diccionaris i enciclopèdies en llengua catalana més reconeguts i actualitzats.

Tenint en compte que la Llei d'Urbanisme i el seu Reglament⁶ preveuen també la reconstrucció de les masies i cases rurals incloses en els catàlegs, sempre i quan es justifiqui i es pugui predeterminar el seu volum inicial, l'inventari inclou en aquest grup aquelles masies en estat ruïnós en les quals s'identifica clarament el seu volum inicial, com és el cas d'aquelles masies amb la teulada esfondrada i de les quals probablement encara hi ha força memòria històrica i fins i tot documentació fotogràfica per a poder reconstruir la masia en els termes establerts per la llei.

El vigent Text refós d'aquesta llei i el seu Reglament estableixen els usos admesos en aquestes edificacions. Les edificacions que tenen aquests usos i no són masies, sigui pel seu origen o per les característiques actuals de l'edificació –com s'ha comentat abans– s'han classificat com **Altres habitatges**, **Altres establiments hotelers** i **Altres restaurants**.

En el grup d'**Explotacions agràries** s'inclouen les construccions i les instal·lacions pròpies d'una activitat agrícola, ramadera o forestal tal com ho defineix la normativa del Pla especial, també hi consten les construccions auxiliars o barraques, en molt casos en estat ruïnós, però que encara s'identifiquen clarament.

En el grup d'**Explotació de recursos naturals** a més de les construccions pròpies d'explotacions de recursos naturals, incloses les mines, s'han incorporat també les construccions auxiliars, tant per les eines, com pels treballadors.

En el grup d'**Edificacions d'interès patrimonial** s'inclouen aquelles edificacions que tenen un interès patrimonial pels valors culturals en general –per ser un referent cultural, històric o social– i/o pels seus valors estrictament arquitectònics que motiven o poden motivar un interès d'ús públic –com és el cas d'esglésies i ermites on es convoquen aplecs anuals– o poden ser objectes de recerca. Com s'especifica en la normativa en aquest grup queden incorporades les edificacions que tenen algun tipus de declaració de protecció del patrimoni arquitectònic, llevat d'aquelles masies que tot i gaudir de protecció del patrimoni s'han inclòs en el grup de masies i cases rurals ja que haurien de quedar incorporades, també, en els catàlegs de masies i cases rurals corresponents, en aquests casos s'ha afegit aquesta informació en el camp de protecció del patrimoni construït.

També s'inclouen en aquest grup aquelles edificacions amb valors patrimonials, sense cap de declaració legal aprovada. En aquells casos que sigui convenient una major cobertura legal per garantir una millor protecció, els municipis corresponents haurien d'endegar les tramitacions corresponents per a la seva declaració de protecció segons les categories establertes per la legislació vigent. Entre altres es consideren en aquesta situació les esglésies i ermites enunciades en l'article 64.3 de la normativa del Pla especial.

Formen part d'aquest grup les capelles annexes a altres edificacions, les esglésies i ermites, els castells, muralles, fortificacions i torres, alguns molins, alguna construcció agrària i algun altre edifici d'interès patrimonial.

En el grup dels **Equipaments** s'inclouen aquelles edificacions que estan en sòl qualificat d'equipament pels planejaments urbanístics municipals, com ho defineix la Normativa del present Pla especial. Els usos als quals es destinen actualment aquests equipaments, dins l'àmbit del Pla especial, són: esportiu, casa de colònies, escola natura, educació en el lleure, cementiri i escorxador. Tot i la seva utilitat pública podrien estar ubicats en sòl no urbanitzable sense protegir, és a dir fora de l'àmbit del Pla especial. Sovint en el mateix recinte de l'equipament hi ha diversos edificis i altres instal·lacions.

En el grup de **Dotacions i Serveis propis del Parc** s'inclouen aquelles edificacions de titularitat pública que allotgen els equipaments necessaris per assolir els objectius de conservació, gestió i ús públic del Parc, tal com ho defineix la normativa del Pla especial en l'article 119. Les dotacions estan implantades en sòl qualificat d'equipament pels planejaments generals municipals mentre que els serveis són edificacions de poca entitat

⁶ En el text de la Memòria de l'inventari s'utilitza la forma abreujada de Reglament per referir-se Decret 305/2006, Reglament de la Llei d'Urbanisme.

construïda i per tant no és necessari que tinguin aquesta qualificació. Dins l'àmbit del Pla especial les dotacions actuals es destinen a: alberg per a la recerca, centre d'informació, escola natura, seu dels serveis tècnics, càmping, parc etnològic, i els serveis a: torres de guaita, serveis públics, punt d'informació i alguna construcció auxiliar. Moltes dotacions tenen diversos edificis que formen part d'un grup.

Per motius de facilitar la gestió del Parc, com s'ha explicat abans, en el grup de **Càmpings** s'inclouen de manera individualitzada les edificacions existents dins de cada recinte de càmping, per aquest motiu hi ha càmpings que tenen varies fitxes en l'inventari. Les edificacions que pertanyen a un mateix recinte se les classifica de càmping independentment del seu ús ja que sigui quin sigui aquest estan al servei del càmping. En el present àmbit es tracta de vestidors, serveis, restaurant, botiga o habitatge dels encarregats del càmping. Quan es té constància que dins del, aparentment, mateix recinte hi figuren varies explotacions de caire turístic (restaurant, casa de colònies, etc.) legalment diferenciades s'han considerat de forma independent i en diferents grups de classificació.

En el grup d'**Edificacions residencials** s'inclouen aquelles edificacions destinades a habitatge col·lectiu, tal com el defineix la normativa del Pla especial en l'article 81. Com en el grup anterior les edificacions que pertanyen a un mateix recinte se les classifica d'edificació residencial, ja que independentment del seu ús estan al servei de la residència col·lectiva, siguin dormitoris, cuines, serveis tècnics o qualsevol altre edificació complementària d'aquest ús.

En el grup de **Serveis tècnics i estacions de servei** s'inclouen aquelles instal·lacions, construccions i edificacions auxiliars destinades a les infraestructures de serveis tècnics, com es defineixen en la normativa del Pla especial en l'article 60, que tenen una certa entitat o que serveixen a la comunitat en general, així doncs hi ha algun cas de servei tècnic que està directament lligat a una edificació privada sigui habitatge col·lectiu, hotel o explotació agrària i s'han classificat en els grups corresponents descrits anteriorment. En aquest grup hi ha: basses, dipòsits, depuradores, transformadors elèctrics, centrals hidroelèctriques, infraestructures hidràuliques: rescloses i embassaments, infraestructures d'accessibilitat: ponts, instal·lacions i/o construccions de telecomunicacions: antenes, construccions auxiliars de serveis tècnics i estacions de subministrament de carburants. Un cas especial de serveis tècnics són aquelles construccions i instal·lacions adscrites al Ministeri de Defensa, ja que tenen excepcions específiques, raó per la qual s'ha creat el grup **Instal·lacions d'interès per a Defensa**.

S'han distingit els **Elements d'interès patrimonial** de les **Edificacions d'interès patrimonial**; les edificacions de tanquen un espai de manera permanent i poden aixoplugar persones en el seu interior per a realitzar una estada i desenvolupar-hi un determinat ús; els elements, en general, es caracteritzen per a ser utilitzats o gaudits des de l'exterior o excepcionalment, com és el cas dels pous de glaç, per poder entrar al seu interior a efectes de manteniment o de visita cultural. Pel que fa a la resta de consideracions tenen al mateix tractament i característiques que les edificacions, podent ser objectes de declaració de bé d'interès patrimonial (nacional, local o urbanístic). També s'inclouen en aquest grup les restes d'edificacions que han quedat totalment derruïdes, però que segueixen tenint valors patrimonials. En aquest grup hi ha restes de capelles, esglésies, ermites, castells, muralles, fortificacions, torres, masies i d'algun molí, restes arqueològiques, cementiris, oratoris, comunidors, creus, fonts, forns, alguns ponts, algunes instal·lacions agràries, i els pous, pous de glaç, pous de neu i poues. Alguns dels elements d'aquest grup només queden indicis i possibles estudis de recerca o excavacions poden arribar a determinar la seva vàlua i en funció del resultat d'aquesta recerca passar al grup de ruïnes. Aquest grup és significatiu per poder documentar els vestigis d'altres èpoques i mostrar l'evolució de l'ocupació humana del Montseny. S'han incorporat 17 noves fitxes corresponents als jaciments sol·licitats per la Direcció general del Patrimoni Cultural, dins de l'àmbit i en sòl no urbanitzable. En aquestes noves fitxes es fa constar en la tipologia que són restes arqueològiques i en la classificació se les considera **Elements d'interès patrimonial**.

A partir de les dades proporcionades per la Direcció General del Patrimoni Cultural, s'ha elaborat el mapa de localització de cada jaciment, a escala 1:5.000, i en l'apartat de règim de protecció del patrimoni construït s'hi ha afegit el número de jaciment. La informació s'ha completat –quan ha estat possible accedir-hi— amb una fotografia del lloc, malgrat que en alguns casos no s'identifica cap element en les corresponents coordenades. Finalment cal esmentar que quan la denominació del jaciment coincidia amb un altre element construït inventariat amb diferents coordenades, tot i ser properes, s'hi ha afegit a la denominació la paraula *jaciment* a fi distingir els dos elements inventariats, com és el cas de l'edificació existent anomenada *Sant Climent*, en el terme d'Arbúcies, la nova fitxa –amb coordenades diferents, però properes — pren la denominació de *jaciment de Sant Climent*.

En el grup **Ruïnes** s'inclouen totes aquelles restes que aparentment ni documental no tenen valors patrimonials i no es poden incloure en cap altre grup per no poder identificar quina mena de construcció havia estat quan era dempeus, ni poder determinar el volum original.

Finalment en el grup d'**Altres construccions**, s'inclouen aquelles construccions no classificables en la resta de grups, com es defineix en la normativa del Pla especial en l'article 60. S'hi han inclòs edificacions industrials, una construcció del sistema ferroviari, un edifici d'habitatges plurifamiliars, un edifici originalment construït per a hotel i posteriorment destinat a activitats assistencials, alguna construcció agrícola molt transformada, algun element o edificació d'interès patrimonial molt transformat o fora de context i algunes altres que no s'han pogut classificar. També s'ha incorporat a aquest grup de classificació un gran nombre d'edificacions auxiliars i piscines, la majoria associades a masies o altres habitatges, i s'ha assenyalat a quina edificació principal es vincula mitjançant els camps de grup de referència i fitxes relacionades, anteriorment esmentats.

El següent grup de dades són descriptives de la construcció i la seva situació actual. Els camps que conté descriuen la construcció en diferents aspectes fins a tenir al final la imatge de què hi ha realment en el moment actual. S'han creat una llistes que agrupen totes les possibilitats trobades en l'àmbit del Pla especial per a cadascun dels camps. Quan un camp està en blanc significa que no hi han dades. La grafia “---” s'aplica quan hi ha una construcció en la qual no té sentit parlar del registre al qual es refereix, per exemple en una creu, una font o una ruïna no té sentit parlar d'ocupació.

El camp de **TIPOLOGIA** és un camp descriptiu de la construcció pròpiament, es refereix al tipus de construcció de què es tracta, a diferència de la classificació que, com s'ha explicat abans, estableix grans grups amb una correspondència amb la normativa o la gestió posterior. Aquest camp diferencia amb més detall les diferents construccions segons el seu aspecte exterior, però sense cap implicació directa posterior. El tipus no classificable s'aplica principalment a les ruïnes significa que a simple vista no se sap quin tipus de construcció és. Hi ha edificacions que s'han construït a la manera de masia, evocant la imatge d'una masia encara que realment mai no han estat adscrites a cap explotació agrària per això en aquest camp se la considera tipologia masia, però en la classificació se la considera en un altre grup. O algun cas que es va construir com hotel, però actualment s'ha adaptat a un altre ús. Segons el grau de transformació es considera un tipus o un altre.

Les llistes des d'on s'escull la informació de cada camp són les següents:

Tipologia	
No classificable	Hotel/Hostal
Masia	Hotel apartament
Molí	Càmping
Habitatge unifamiliar aïllat	Restaurant
Habitatge plurifamiliar	Instal·lacions agràries
Habitatge col·lectiu	Construcció auxiliar d'explotació agrària
	Serradora

Envasadora
Mina
Pedrera
Cons. auxiliar d'explotació de recursos naturals
Instal·lació–construcció serveis tècnics
Construcció auxiliar serveis tècnics
Bassa
Dipòsit
Depuradora
Infras. hidràuliques: resclosa/embassament
Central hidroelèctrica
Transformador elèctric
Infraestructures d'accessibilitat: pont
Instal·lació–construcció sistema ferroviari
Estació de tren
Estació de subministrament de carburants
Instal·lació–construcció de telecomunicacions
Torre de guaita
Instal·lació industrial
Equipament
Equipament de parc

Equipament assistencial
Cementiri
Escorxador
Equipament esportiu
Equipament social–recreatiu
Oratori/ Comedor
Capella/ Església/ Ermita
Castell/ Muralla/ Fortificació/Torre
Element d'interès patrimonial
Creu
Font/ Mina
Forn
Pou
Pou de glaç
Pou de neu
Poua
Restes Arqueològiques
Construcció auxiliar habitatge
Construcció auxiliar
Piscina

Estat Conservació	Observacions
Bo	No necessita cap mena d'intervenció
Acceptable	Milloraria amb intervencions de poca envergadura, per exemple pintura.
Deficient	Necessitaria intervencions importants sobre tot estructurals, coberta, etc.
Enrunat	Quan li han caigut parts importants de l'edifici, potser que es reconegui l'edifici o només es vegi un munt de pedres.
Indicis	Quan se sap que hi havia alguna construcció (per exemple existeix topònim o referències històriques), però les restes estan totalment colgades per la
En restauració	En obres de rehabilitació.

Ocupació

Permanent
Freqüent
Esporàdica
Desocupat/ sense ús
La que correspongui al seu ús

Ús Actual

Sense ús
Agrari. Agropecuari
Agrari. Complementari forestal.
Aprofitament de recursos naturals. Extractiu/Mineria
Aprofitament de recursos naturals. Vigilància
Habitatge
Habitatge i agropecuari
Residencial. Casa d'espiritualitat
Residencial. Alberg juvenil
Turístic. Hotel/ Hostal
Turístic. Hotel apartament
Turístic. Turisme rural casa de pagès
Turístic. Turisme rural allotjament rural
Turístic. Restaurant
Turístic. Càmping
Recreatiu
Esportiu
Esportiu. Seu social
Seu dels serveis tècnics
Centre d'informació
Parc etnològic de Tagamanent
Serveis propis del parc. Serveis sanitaris
Lleure
Escola Natura
Escola Natura i casa de colònies
Serveis propis del parc. Guaita
Alberg per a la recerca
Educació en el lleure. Casa de colònies
Assistencial
Patrimoni cultural
Científic
Comercial
Industrial

Prestació de serveis de la xarxa viària
Accessibilitat
Prestació de serveis de la xarxa ferroviària
Instal·lació tècnica
Sanejament municipal
Producció energia elèctrica i aigua de consum domèstic
Prestació de serveis infraestructura hidràulica
Subministrament d'aigua municipal
Subministrament d'aigua de consum domèstic
Reg agrícola
Hidroelèctric, consum domèstic i reg agrícola
Reg camp de golf
Producció energia elèctrica i aigua de consum domèstic
Prevenició d'incendis
Producció energia elèctrica
Transformador elèctric
Telecomunicacions
Religiós
Assistencial. Cementiri
Associat a ús agrari
Ús especial militar
Wisqueria
Casa de colònies
Turístic
Garatge
Cobert
Porxo
Dependència associada a l'ús principal
Magatzem
Maquinària
Complementari habitatge

S'ha considerat ús de patrimoni cultural aquell que pot tenir un edifici o especialment un element d'interès patrimonial el qual no té cap altre ús que visita cultural dins d'un itinerari o programa d'ús públic, pel lleure particular o per a la recerca.

Subministrament d'aigua
Sense subministrament
Xarxa pública
Xarxa privada
Mina
Pou / Cisterna
Font
Rec
Torrent / Riera

Subministrament elèctric
Sense subministrament
Xarxa elèctrica
Solar
Generador

Subministrament de gas
GLP
Gas-oil
Xarxa de gas

Sanejament
Depuradora
Fossa sèptica
Fossa sèptica amb filtre biològic
Pou mort
Xarxa de clavegueram

Accessibilitat ⁷	Observacions
---	No hi ha dades
A peu	No es pot passar en cap tipus de vehicle
Vehicle 4x4 lleuger	Camins aptes solament per circular amb els vehicles lleugers tracció 4
Vehicle 4x4 pesat	Camins limitats a la circulació de vehicles de tracció a les 4 rodes
Vehicle turisme	Hi poden arribar a circular remolcs petits. Pot tenir certs problemes de traçat per a vehicles grans.
Tot tipus de vehicles	Hi poden arribar camions, autocars i caravanes

El següent grup de dades són de caràcter administratiu, jurídic i/o legal.

El camp de **RÈGIM JURÍDIC**, assenyala el tipus de titularitat de la propietat pública o privada i pot ser:

Titularitat
Particular
Municipal
Diputació
Generalitat
Compartida
Església
Estat
Militar

La **REFERÈNCIA CADASTRAL** és una dada que ha de subministrar l'ajuntament corresponent segons la ubicació de la finca o el mateix propietari segons consti en les escriptures. Val a dir que el parcel·lari de rústica no està gaire actualitzat i sovint és difícil identificar les finques i fer

⁷ En funció del traçat del camí –amplada i pendent–, del ferm i de l'estat de conservació.

coincidir la cartografia del cadastre i la de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. De moment és una dada en blanc en totes les fitxes.

El camp de **RÈGIM URBANÍSTIC** destaca dues dades:

En primer lloc, el **PLANEJAMENT MUNICIPAL VIGENT** el qual es refereix a la classificació de sòl establerta en els plans generals d'ordenació urbanística vigents en cada municipi. Totes les construccions han de tenir ple aquest camp. Com l'inventari s'emmarca en el sòl no urbanitzable dins de l'àmbit del Pla especial, només hi ha sòl no urbanitzable i sòl no urbanitzable protegit. En aquest camp, segons les situacions específiques s'hi han afegit les següents observacions: *pendent de revisió, en tràmit, Refugis del Montseny, Suïssa Catalana, sistema d'equipaments.*

En segon lloc, es fa constar la zonificació del **PLA ESPECIAL DEL PARC DEL MONTSENY**, és a dir el nom de la zona on es troba la construcció en concordança amb l'ordenació que estableix el Pla. Totes les construccions han de tenir ple aquest camp.

Com l'àmbit de l'inventari es restringeix al sòl no urbanitzable les zones que apareixen són:

Zona d'alt interès natural ecològic i paisatgístic (ZAINEP)

Zona d'interès natural (ZIN)

Zona de reserva natural (ZRN)

S'hi ha afegit si es troba en un enclavament agrícola, independentment de la zona, i quan s'escau, també s'ha afegit si es troba en situació de fora d'ordenació, volum disconforme i/o ús disconforme, en els termes contemplats en la normativa del Pla especial, en els articles 18, 96, 97, 118 i 128, malauradament aquesta informació no ha pogut ser exhaustiva i s'haurà d'anar completant.

El camp de **RÈGIM DE PROTECCIÓ** es subdivideix, també, en dos apartats:

DEL MEDI NATURAL, on es fa constar si forma part d'algun àmbit de protecció: Parc Natural (PN), Espai d'Interès Natural inclòs en el *Pla d'espais d'interès natural* (PEIN) o en la Xarxa Natura 2000 (XN2000). En molts casos estan en més d'un àmbit de protecció i s'indica amb el signe +.

DEL PATRIMONI CONSTRUÏT, on es fa constar si té alguna declaració de protecció corresponent a alguna de les categories del patrimoni cultural català o del planejament urbanístic: Bé cultural d'interès nacional (BCIN), Bé cultural d'interès local (BCIL), Bé de protecció urbanística (BPU), si està en un Catàleg municipal, o consta en alguna llista o normativa més genèrica del planejament general municipal tant de Normes subsidiàries, com de Pla general d'ordenació urbanística. També es fa constar si el document a que es refereix està en tràmit o en procés de redacció. Si té algun tipus de protecció es fa constar la referència sigui el número de registre del bé protegit, el número de referència de catàleg municipal o els articles de la normativa municipal que afecten el bé protegit, o qualsevol altra dada d'interès referida a la protecció del patrimoni construït.

Al peu de la fitxa figura la **DATA D'ACTUALITZACIÓ** la qual indica quan s'ha realitzat la darrera actualització de la base de dades del patrimoni, potser que els canvis siguin per correcció d'errades, per ajustar les fitxes a nous criteris, per ampliar dades arran de noves inspeccions sobre el terreny de les construccions o qualsevol altra modificació similar. Cal tenir en compte, però, que sempre hi ha un desfasament temporal entre aquesta actualització i la prèvia inspecció al lloc.

Al revers de la fitxa hi consten dades descriptives, més extenses i variables, segons les característiques de l'element inventariat. Aquestes dades s'han obtingut a partir de diferents fonts documentals procedents d'estudis específics sobre tot el Montseny o per municipis; específicament arquitectònics o del patrimoni cultural en general. S'han consultat catàlegs o propostes de catàleg municipals i altres referències de protecció en els planejaments generals dels municipis, fitxes dels béns inventariats per la Direcció General del Patrimoni Cultural, inventaris del patrimoni local realitzats per altres serveis de la Diputació de Barcelona, també s'han consultat estudis del museu etnològic del Montseny la Gabella, d'Arbúcies, i altres estudis

realitzats per estudiosos i/o experts locals. La diferent procedència de les dades fa que aquestes descripcions no siguin homogènies.

Els diferents camps d'aquesta cara de la fitxa poden estar més o menys plens segons les característiques del grup de classificació al qual pertany i/o de les pròpies característiques l'edificació de que es tracti.

Aquesta part de la fitxa és la que hauria d'aportar més dades per a valorar la construcció a la qual es refereix i les possibles proteccions posteriors o la seva inclusió en catàlegs.

El camp **ENTORN** es diferencia de la situació perquè posa l'accent en la relació de la construcció amb el paisatge.

En **DADES HISTÒRIQUES** el camp de **ÈPOCA/ DATA DE CONSTRUCCIÓ**, en general, es fan constar dades breus sobre la cronologia, si cal afegir alguna dada més al respecte es completen en el camp **Altres dades**: on també si pot fer constar alguna llegenda, costums o altres dades de caràcter antropològic o etnològic.

En el camp de **DOCUMENTACIÓ** es fa constar d'on procedeix la informació, en el cas de voler obtenir major detall bibliogràfic, cal recórrer al document original al qual es fa referència.

En la **DESCRIPCIÓ** és on es reserva per descriure l'edifici pròpiament, si es tenen dades s'hi afegeixen les mides, nombre de cossos, característiques constructives, etc.

Poques fitxes tenen completa la dada de **VALORACIÓ**, aquest camp té la intenció de donar pistes sobre l'interès, representativitat, singularitat, bona conservació o qualsevol altre criteri per possibles proteccions posteriors.

INVENTARI DEL PATRIMONI CONSTRUÏT DEL PARC DEL MONTSENY		2/2
ENTORN:	DESCRIPCIÓ:	
<hr/> <p>DADES HISTÒRIQUES: Època / Data de Construcció:</p> <p>Evolució d'Usos: Promotor: Altres dades:</p>		
<hr/> <p>DOCUMENTACIÓ:</p>		<hr/> <p>VALORACIÓ:</p>
<hr/> <p style="text-align: right;">abril 2008</p>		

3. Anàlisi de dades.

A l'abril de 2008, darrera actualització de l'inventari, s'han comptat **1.963 construccions** que es classifiquen de la següent manera:

473	Masies i cases rurals
231	Altres habitatges
325	Explotacions agràries o Edificacions pròpies d'explotacions agràries
15	Explotació de recursos naturals o Edificacions pròpies d'activitats d'explotació de recursos naturals
42	Edificacions d'interès patrimonial
22	Dotacions i serveis propis del Parc
24	Equipaments
7	Altres establiments hotelers
23	Càmpings
9	Altres restaurants
8	Edificacions residencials
50	Serveis tècnics i estacions de servei
205	Elements d'interès patrimonial
255	Ruïnes
273	Altres construccions
1	Instal·lacions d'interès per a Defensa

El 48% de les edificacions estan agrupades.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

1.014	tenen un estat de conservació bo
4	en procés de restauració
346	acceptable
191	deficient
270	en ruïnes
79	indicis
60	sense determinar

OCUPACIÓ

679	tenen una ocupació permanent
315	freqüent
241	esporàdica
176	estan completament desocupades
591	sense determinar (s'inclouen les que per la seva naturalesa –ruïnes, jaciments,...— no poden estar ocupades)

ÚS (els més significatius)

525	habitatge
15	turisme rural, casa de pagès
45	agropecuari i habitatge associat
208	ús agrari
276	sense ús (no s'inclouen les ruïnes)

DISTRIBUCIÓ PER ZONES

Zona d'interès natural (ZIN)

S'han comptat 1.677 construccions, 48 de les quals estan en enclavaments agrícoles:

446	Masies i cases rurals (9 en enclavaments agrícoles)
214	Altres habitatges (2 en enclavaments agrícoles)
300	Explotacions agràries o Edificacions pròpies d'explotacions agràries (19 en enclavaments agrícoles)

- 14 Explotació de recursos naturals o Edificacions pròpies d'activitats d'explotació de recursos naturals
- 25 Edificacions d'interès patrimonial
- 14 Dotacions i serveis propis del Parc
- 24 Equipaments
 - 4 Altres establiments hotelers
 - 14 Càmpings
 - 7 Altres restaurants
 - 8 Edificacions residencials (1 en enclavament agrícola)
- 31 Serveis tècnics i estacions de servei (2 en enclavaments agrícoles)
- 120 Elements d'interès patrimonial (3 en enclavaments agrícoles)
- 204 Ruïnes (1 en enclavament agrícola)
- 252 Altres construccions (11 en enclavaments agrícoles)

Zona d'alt interès natural ecològic i paisatgístic (ZAINEP)

S'han comptat 259 construccions, 4 de les quals estan en enclavaments agrícoles:

- 27 Masies i cases rurals
- 17 Altres habitatges
- 25 Explotacions agràries o Edificacions pròpies d'explotacions agràries (2 en enclavaments agrícoles)
- 15 Edificacions d'interès patrimonial
 - 8 Dotacions i serveis propis del Parc
 - 3 Altres establiments hotelers
 - 8 Càmpings
 - 2 Altres restaurants
- 18 Serveis tècnics i estacions de servei (1 en enclavament agrícola)
- 65 Elements d'interès patrimonial
- 48 Ruïnes (1 en enclavament agrícola)
- 22 Altres construccions
 - 1 Instal·lacions d'interès per a Defensa

Zona de reserva natural (ZRN)

S'han comptat 27 construccions:

- 1 Explotació de recursos naturals o Edificacions pròpies d'activitats d'explotació de recursos naturals (mina)
- 2 Edificacions d'interès patrimonial (hidroelèctrica i auxiliar hidroelèctrica)
- 1 Serveis tècnics i estacions de servei (embassament)
- 20 Elements d'interès patrimonial (1 creu, 9 fonts, 6 pous de neu, 2 pous, 2 no classificables)
- 3 Ruïnes (3 en enclavaments agrícoles)

SEGONS LA CLASSIFICACIÓ QUE ESTABLEIX L'INVENTARI

Analitzant amb més detall els grups més nombrosos i significatius s'han obtingut els següents resultats:

Masies i cases rurals

En aquest grup s'han comptat 473 construccions que es distribueixen de la següent manera: 465 masies, 6 molins i 1 habitatge unifamiliar (havia estat una masia, però que s'ha anat transformant i actualment la seva aparença és d'habitatge unifamiliar) i 1 construcció auxiliar.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

- 337 tenen un estat de conservació bo
- 78 acceptable
- 37 deficient
- 20 en ruïnes
- 1 en procés de restauració

OCUPACIÓ

191	tenen una ocupació permanent
113	freqüent
94	esporàdica
41	estan completament desocupades
34	sense determinar

ÚS

291	tenen ús d'habitatge
43	habitatge més activitat agropecuària
23	exclusivament activitat agropecuària
14	turisme rural, casa de pagès
4	turisme rural, allotjament rural
8	restaurant
1	alberg juvenil
1	casa de colònies
3	cases d'espiritualitat
1	assistencial
1	recreatiu (catering i celebracions d'empresa)
2	dependència associada a l'ús principal
66	sense ús
15	sense determinar

Altres habitatges

En aquest grup s'han comptat 231 construccions que es distribueixen de la següent manera: 191 habitatges unifamiliars aïllats, 10 edificis d'habitatges plurifamiliars, 2 és un habitatge en una antiga construcció agrària, 1 és un habitatge en una antiga construcció auxiliar agrària, 27 masies que han estat molt transformades o enderrocades i fetes de nou.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

193	tenen un estat de conservació bo
15	acceptable
10	deficient
1	en restauració
12	sense determinar

OCUPACIÓ

78	tenen una ocupació permanent
80	freqüent
60	esporàdica
8	estan completament desocupats
5	sense determinar

ÚS

Les 218 que tenen un cert nivell d'ocupació són habitatges.

Altres construccions

Aquest grup és una mena de calaix de sastre de tipologies i usos diversos, la majoria tenen tipologia d'edificació auxiliar (agrària, d'habitatges, etc.) i els usos corresponents a aquesta tipologia (garatge, magatzem, coberts, etc.), unes quantes tenien una altra tipologia, però s'han transformat molt per haver-les destinat a altres usos.

S'han comptat 273 construccions que es distribueixen de la següent manera: 30 construccions auxiliars agràries, 53 construccions auxiliars d'habitatge, 2 construccions auxiliars de serveis tècnics, 130 construccions auxiliars (no se sap exactament de què), 11 basses, 4 dipòsits, 17 piscines, 3 pous, 1 habitatge plurifamiliar, 2 ponts, 2 instal·lacions industrials, 2 instal·lacions de construcció de serveis tècnics, 1 instal·lació del sistema ferroviari, 1 hotel (en origen), 1 masia (en origen), 2 habitatges unifamiliars (en origen), 3 construccions agràries (en origen), 1 torre (en origen) i 7 no classificables.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

- 170 tenen un estat de conservació bo
- 43 acceptable
- 45 deficient
- 5 en ruïnes
- 1 indicis
- 2 en procés de restauració
- 7 sense determinar

OCUPACIÓ

- 128 tenen una ocupació permanent
- 41 freqüent
- 24 esporàdica
- 24 estan completament desocupades
- 56 sense determinar

ÚS (els més significatius)

- 67 ús complementari d'habitatge
- 24 dependència associada a un altre ús principal
- 37 garatge
- 16 coberts
- 15 magatzem
- 31 sense ús
- 10 agropecuari

Explotacions agràries o Edificacions pròpies d'explotacions agràries

En aquest grup s'han comptat 325 construccions; també hi figuren les construccions auxiliars de l'explotació (incloses les basses, dipòsits i transformadors), es distribueixen de la següent manera: 5 masies, 140 instal·lacions agràries, 116 construccions auxiliars agràries, 3 serradores, 16 construccions auxiliars, 32 basses, 10 dipòsits, 2 transformadors elèctrics i 1 pou.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

- 128 tenen un estat de conservació bo
- 132 acceptable
- 53 deficient
- 8 en ruïnes
- 4 sense determinar

OCUPACIÓ

- 182 tenen una activitat permanent
- 26 freqüent
- 17 esporàdica
- 51 estan completament desocupats
- 34 sense determinar

ÚS (els més significatius)

- 168 agrari, agropecuari
- 2 agrari, complementari forestal
- 1 escola de natura
- 4 habitatge
- 7 producció energia elèctrica i aigua de consum domèstic
- 9 reg agrícola
- 60 sense ús
- 11 subministrament d'aigua de consum domèstic

Edificacions d'interès patrimonial

En aquest grup s'han comptat 42 construccions distribuïdes de la següent manera: 28 capelles, esglésies o ermites, 2 castells, muralles, fortificacions o torres, 2 centrals hidroelèctriques (formen part del mateix conjunt), 2 habitatges col·lectius (formen part del mateix conjunt), 1 construcció

auxiliar de serveis tècnics, 3 instal·lacions agràries i 2 rectories (en el camp de tipologia se les ha considerat masies ja que tenen l'estructura i aparença de masia), 1 masia i 1 molí.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

- 23 tenen un estat de conservació bo
- 12 acceptable
- 5 deficient
- 2 en ruïnes

OCUPACIÓ

Per les característiques d'aquests edificis el concepte d'ocupació es refereix més a la seva utilització, si té cap mena d'ús.

- 9 tenen una ocupació permanent
- 11 freqüent
- 14 esporàdica
- 6 no es fan servir mai
- 2 no se sap si s'utilitza alguna vegada

ÚS

- 2 tenen ús agrari, agropecuari
- 5 habitatge
- 1 instal·lació tècnica
- 1 patrimoni cultural
- 2 producció energia elèctrica
- 22 religiós
- 1 residencial, casa d'espiritualitat
- 8 sense ús

Elements d'interès patrimonial

En aquest grup s'han comptat 204 construccions distribuïdes de la següent manera: 2 restes de capelles, esglésies o ermites, 4 restes de castells, muralles, fortificacions o torres, 3 cementiris, 2 construccions agràries, 5 creus, 5 elements d'interès patrimonial (són de diversa mena i no s'han pogut arribar a classificar en un altre grup més específic), 82 fonts o mines d'aigua, 13 forns, 3 ponts, 2 restes de masies, 1 restes de molí, 35 no classificables (les restes que queden no permeten identificar què i com eren realment), 1 oratori, 1 comunidor, 1 pou, 4 pous de glaç, 10 pous de neu, 7 pous i 23 restes arqueològiques.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

- 41 tenen un estat de conservació bo
- 44 acceptable
- 34 deficient
- 38 enrunat
- 24 indicis
- 24 no se sap

OCUPACIÓ

Per les característiques d'aquests elements el concepte d'ocupació es refereix més a la seva utilització, si té cap mena d'ús.

- 6 tenen una ocupació permanent
- 7 freqüent
- 19 esporàdica
- 3 no es fan servir mai
- 170 no se sap si s'utilitza alguna vegada

ÚS

- 95 tenen ús de patrimoni cultural
- 86 sense ús
- 2 accessibilitat
- 2 assistencial, cementiri

2	agrari, agropecuari
2	religiós
85	sense ús
17	sense determinar

Ruïnes

En aquest grup s'han comptat 255 construccions distribuïdes de la següent manera: 1 serradora, 1 bassa, 2 construccions auxiliars, 4 construccions auxiliars d'explotació agrària, 3 construccions agràries, 25 restes de masies, 1 mina, 4 restes de molins i 214 no classificables

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Més que estat de conservació és una mena de classificació entre els dos nivells de ruïnes, aquelles que encara es veu alguna cosa (enrunat) i aquelles que està colgat i caldria excavar per comprovar què queda realment (indicis).

194	enrunat
54	indicis
2	deficient
5	no se sap

4. Interpretació de dades

El patrimoni construït del Parc del Montseny és força dens i es distribueix disseminat per tot el territori, com es pot veure en el mapa *I-7 Patrimoni construït*, la distribució, però, no és del tot homogènia, s'observa una major concentració a les parts més baixes i planes. Si es superposa el mapa *O-2 Ordenació i estructura del territori* es veu també que el nombre de construccions disminueix i canvia la classe a mida que augmenta la protecció i l'altitud. A primer cop d'ull destaca una major concentració al voltant d'alguns cursos fluvials i d'algunes carreteres o camins, és el cas de les construccions repartides al llarg de la Tordera i als voltants de la carretera de Sant Esteve a Seva, en els municipis del Montseny i de Fogars de Montclús, al llarg de la riera d'Arbúcies i la carretera d'Arbúcies a Viladrau, al municipi d'Arbúcies, a la riera de Vallcàrquera al municipi del Figaró Montmany o la carretera d'Arbúcies a Breda o el camí antic de Gualba al municipi de Riells i Viabrea. Les masies i altres habitatges tendeixen a agrupar-se a les parts més baixes i a les parts més altes es on es troben més ruïnes i edificacions i elements d'interès patrimonial.

En el seu conjunt el Montseny té un patrimoni força ben conservat el 52% té un estat de conservació bo que augmenta fins gairebé 59% si es descompten les ruïnes, que per definició estan en mal estat de conservació. Si s'hi afegeixen les construccions en un estat de conservació acceptable el percentatge augmenta fins el 69% que s'acosta al 80% si es descompten les ruïnes.

Pel que fa a l'ocupació hi ha un 35% d'ocupació permanent que passa a ser el 40% si es descompten les ruïnes. Si es consideren totes les construccions que tenen alguna mena d'ocupació hi ha gairebé un 63% d'ocupació que passa a ser el 72% si es descompten les ruïnes.

Gairebé una quarta part de tot el patrimoni inventariat són masies, la qual cosa mostra com encara es manté present el passat agrari del Montseny; les activitats agràries, sense haver desaparegut del tot, estan en clara disminució. Aproximadament el 11% del total de construccions tenen alguna mena de vinculació amb explotacions agràries actives, i poc més del 30% és habitatge sigui independent o associat a una explotació agrària. Si totes les masies s'ocupessin com habitatge i els altres habitatges s'ocupessin al 100% hi hauria 704 habitatges resultants això vol dir que hi ha un potencial de nous habitatges en edificis existents del 13% respecte el total d'habitatges actual, que es podrien arribar a recuperar si fos escaient i les condicions d'accessibilitat i serveis necessaris fossin compatibles amb els objectius de conservació del medi natural previstos en el Pla especial.

Una gran majoria, el 71%, de les masies estan en bon estat de conservació que passa a ser el 88% si s'afegeix les que tenen un estat de conservació acceptable. El 84% tenen algun nivell d'ocupació disminuint fins al 40% les que el tenen permanent.

Les **255 ruïnes** comptabilitzades —el 13% del total de construccions inventariades— distorsionen força el còmput de percentatges i proporcions globals. No representen expectatives de cap mena en aplicació directa de la Llei d'Urbanisme ni del seu Reglament, i tampoc no són especialment significatives quant a béns d'interès cultural. Només són vestigis de certa ocupació del territori, però al no poder esbrinar quins tipus de construccions havien estat aporten poca informació.

En canvi les edificacions i elements d'interès patrimonial permeten aportar major informació sobre la història i l'evolució del Montseny al mostrar físicament o documental dades rellevants al respecte. Pel que fa als elements d'interès patrimonial, un 41% estan en bon estat de conservació i s'arriba al 62% si s'hi afegeixen els acceptables.

Pel que fa a l'ús i estat de conservació de les edificacions, en el seu conjunt, una gran majoria, el 86%, tenen un cert nivell d'utilització, però només el 35% té una ocupació permanent, un 52% està en bon estat de conservació i si s'hi afegeix les que tenen un estat acceptable s'arriba a un 69%.

El 48% de les edificacions estan agrupades; 30% de les quals s'han considerat principals mentre les restants, en general, són complementàries. El major nombre d'edificacions agrupades correspon a masies i les segueixen els altres habitatges. No hi ha cap càmping amb una sola edificació i la major part dels equipaments, altres establiments hotelers i restaurants tampoc.

5. Diagnosi

A part d'aquells pocs elements del patrimoni que il·lustren l'ocupació dels primers pobladors o d'altres períodes de la història, el substrat bàsic del patrimoni actual del Parc del Montseny mostra una forma d'ocupació del territori dispersa i fonamentada en l'activitat agrària amb la masia com l'edificació principal d'aquesta activitat. La masia s'adapta al terreny i a l'activitat específica que, en funció de l'altimetria i variants climàtiques, es desenvolupa de manera diversa. Les esglésies, cementiris i altres elements de caràcter religiós, es distribueixen per tot el territori al servei d'aquesta població disseminada. Sobre aquesta base general i extensa es superposa una ocupació molt més recent, no gens menyspreable quant a número, d'edificacions relacionades amb el lleure, en la seva gran majoria habitatges de segona residència, sense oblidar un gran nombre d'elements d'interès patrimonial relacionats amb el lleure com és el cas de les fonts. Els darrers trenta anys de gestió del Parc han aportat al patrimoni una sèrie de dotacions i serveis, en alguns casos recuperació d'edificis existents, suport d'aquesta gestió i adreçats principalment al gaudi públic d'aquest espai natural.

Les dades anteriorment analitzades permeten afirmar que es tracta d'un patrimoni viu, en bastant bon estat i amb un ús i ocupació força alts. S'aprecia, però, una relació directa entre el nivell d'ocupació i el bon estat de les edificacions sigui quin sigui el seu ús. El percentatge de les edificacions en mal estat o que requereixen certs nivells d'intervenció tampoc no és petit. Tenint en compte que la tendència en els darrers anys ha estat la disminució de la població i l'abandonament de les edificacions, cal considerar fins a quin punt té interès conservar i mantenir aquest patrimoni i quines són les eines més adients per canviar la tendència i afavorir la seva recuperació. L'ocupació permanent, que garanteix la conservació dels edificis, és només del 35% de tot el conjunt encara que en el cas de les masies augmenta fins al 40%.

A la vista de tot això la conclusió final seria el reconeixement d'un patrimoni a mig camí entre la conservació i la degradació, decantat cap el bon estat, però amb una tendència a la baixa i més tenint en compte el nivell d'ocupació i d'utilització. La constatació d'un ús predominant i extensiu de l'habitatge i una disminució clara de l'activitat agrària. Finalment remarcar l'existència d'una gran quantitat de ruïnes irrecuperables i de força edificacions recuperables, de les quals caldria comprovar si l'accessibilitat i la possibilitat de fer-hi arribar els serveis ho permetrien en termes sostenibles.